

Inflace a její dopady na rodinné finance

7, 10, 11, 13, 14, 16, 17 – výše meziroční inflace v posledních 7 měsících. Kde se zastavíme? A kdy? Odpovědi se hledají těžko. Jisté ale je, že pokud je inflace vysoká kvůli růstu cen materiálů a energií z posledního roku, pak při poklesu cen těchto položek se může inflace smršknout celkem rychle. Inflace 20 % opravdu neznámá, že za rok musí být vyšší než 15 nebo 10 %. Pokud tedy máme nezávislou centrální banku a aspoň trochu rozumné politiky.

Na hrozící inflaci jsem upozorňoval již od konce finanční krize, tj. někdy od roku 2010. Nicméně nemohu nyní říct „Já to říkal“, jelikož inflace přišla později, než jsem čekal a jelikož podstatným akcelerátorem vzniku inflace bylo něco jiného, než jsem čekal – ale tak to bývá, výrazné změny se odehrávají obvykle kvůli něčemu neočekávanému. V tomto případě nás překvapila celosvětová epidemie (resp. následné uspokojování odložené spotřeby) a válka v Evropě (resp. snížení dostupnosti, a tudíž růst cen mnoha surovin plus růst rizik).

Chci Vás upozornit na několik finančních oblastí, kde inflace tropí neplechu, aniž bychom si toho byli vědomi.

Nejprve ale zkusím téma inflace odlehčit a trochu se i pochválit – pokud žijete ve vlastním obydlí, nejlépe v nízkoenergetické stavbě, nemáte hypotéku s blížící se fixací, jste schopni uspokojit své energetické potřeby z větší části vlastní výrobou a nepotřebujete zrovna koupit auto, pak se Vás inflace moc netýká. A jste asi rádi, že jsme se o tématech energetických úspor, dopředného fixování sazeb na dlouhou dobu a investicích do vlastních fotovoltaických elektráren spolu v minulých letech bavili. Dobře Vám tak ☺

Nyní k oblastem financí, kde si řádění inflace uvědomuje skoro každý:

Akcie i dluhopisy trpí, zlato opět nesplnilo očekávání běžných investorů (ne, zlato opravdu není vhodnou investicí v době zvýšené inflace), přepálený rezidenční nemovitostní trh je možná zrovna v bodu zlomu. O válce a akciových investicích jsem psal 25. února, kdy jsem mimo jiné uvedl *„Nevím, co se bude na světových trzích dít. ... Znáám historii, s odstupem jednoho roku nezpůsobily události jako začátek 2. světové války, útok na Pearl Harbour nebo anexu Krymu žádné propady na akciových trzích. Samozřejmě, každá tržní situace je jiná. Varoval bych před ukvapenými rozhodnutími, ať už by šlo o prodeje investic nebo naopak o snahu na případných propadech vydělat. Mějme na paměti Warrena Buffeta, který říká "Akciový trh je navržen tak, aby přemísťoval peníze od aktivních k trpělivým."* Nyní jsme o necelých 11 % níže (index S&P 500 je na hodnotě 3921 oproti 4385 bodům dne 25. února) a na slovech ze začátku války bych nic neměnil. Jen doplním, že dluhopisové investice, které jsme z klientských portfolií v minulých 2 letech vyprodali, začínají být po letošních poklesech smysluplné, a tak v případě poklesu úrokových sazeb uvidíme snadno výnosy přes 10 %.

České **úrokové sazby** v návaznosti na růst základní úrokové sazby České národní banky rostou již více než rok. Růst úrokových sazeb opravdu znamená pokles inflačních tlaků, byť na konspiračních webech a na webech pod vlivem tureckého prezidenta se lze občas dočíst něco jiného (v Turecku měli před rokem inflaci 17 % a zvyšovali úrokové sazby. Pak se do toho vložil prezident Erdogan, sazby snížil, a tak nyní mají inflaci 80 %, možná ale také dvakrát takovou).

Zvyšování sazeb bolí, zejména pak dlužníky a mnohé investory – přesně takto vysoké sazby fungují: zadlužování je dražší, spotřeba na dluh klesá, více peněz je nutné dávat na platbu úroků a méně peněz tak zbude na spotřebu – nižší spotřeba zkracuje fronty u dodavatelů všeho druhu a tím pádem dodavatelé nemohou navyšovat své ceny dle libosti.

Zvyšování úrokových sazeb je citelné zejména u velkých a dříve levných úvěrů – u hypoték. Všechny klienty, kterým v letech 2021 a 2022 měla končit **fixace hypoték**, jsme na jaře 2021 oslovili a s většinou z nich jsme se domluvili na dopředném refinancování. Nyní tak mají hypotéky za cenu kolem 2 procent až do roku 2031. S klienty, kterým fixace končí v roce 2023, budeme doufat v brzké otočení trendu úrokových sazeb a zejména pak v možnost fixované hypotéky refinancovat, jakmile začnou úrokové sazby klesat. Na sazbách 6-8 % nebudeme totiž věčně.

Naštěstí zvýšené splátky nejsou jediným průvodním jevem zvýšené inflace – rostou i příjmy, byť v tomto čase o něco pomaleji než ceny. Díky tomu zvýšené splátky lze snáze hradit.

Pojďme se nyní podívat na některé oblasti rodinných financí, kde inflace úraduje nepozorovaně.

S růstem cen a příjmů dochází k relativnímu poklesu sjednaných pojistných částek jak u **pojištění nemovitostí**, tak i v případě životních pojistek. Jak růst cen stavebních nákladů ovlivňuje nedávno skvěle nastavenou pojistku nemovitosti? Pokud bylo možné v letech nedávných postavit rodinný dům za 5 milionů, tak dnes nemusí stačit ani milionů deset. Právě na těchto 10 či 11 milionů by tak měla být pojistná smlouva nastavena, aby nehrozilo podpojištění. V případě **podpojištění** pojišťovna neuhradí celou škodu, ale jen tu část škody, které odpovídalo nastavení pojistné smlouvy. Uvedeme si na příkladu: *vichřice strhne z uvedeného rodinného domu střechu, poškodí okna a fasádu. Náklady na opravu dosáhnou 3 milionů, pojišťovna však uhradí jen 5/11 těchto nákladů (1,364 milionu), jelikož zrovna v takovém poměru byla pojistná smlouva nedostatečně vysoká. Na opravu proto bude potřeba sehnat dalších 1,636 milionu korun.* Je určitě lepší mít správně nastavenou pojistku a platit o několik tisíc ročně víc než v případě neštěstí muset shánět pár milionů na opravy.

Podobně podpojištění hrozí i u **životního pojištění** – pokud jsme spolu v minulosti nastavili pojistné částky, tak jsme vycházeli z budoucích nákladů, které je třeba v případě pojistné události (smrt, invalidita, pracovní neschopnost) pokrýt – náklady na děti, splátky hypotéky, životní náklady rodiny – pokud tyto náklady neočekávaně vzrostly, pak je pro zachování funkčnosti pojistné smlouvy třeba odpovídajícím způsobem pojistné částky navýšit.

S navyšováním cen a příjmů souvisí i potřeba navýšit částku **pravidelných spoření a investic** – abyste dosáhli na stanovené cíle, pak je třeba částky zasílané do investic či spoření navyšovat o inflaci. Pomoci by tomu opět měly navyšované příjmy.

Závěrem ještě uvedu pár „triků“, jak si s inflací aspoň trochu poradit.

- „**Lepší spořicí účet**“ za 6-6,7 procenta – máme v nabídce několik možností, jak v době základního úroku ČNB ve výši 7 % nabídnout klientům úročení jen o malinko nižší. Buď pomocí speciálního spořicího účtu nebo pomocí fondů peněžního trhu.
- **Termínované vklady** na dobu 1 roku až 10 let umíme nabídnout s pevnou sazbou 5,70 % ročně. Pokud víte, že Vás do několika let čeká výdaj, ať už koupě auta nebo splátka hypotéky, tak můžete peníze zaparkovat výhodně třeba právě sem – za rok už mohou být sazby o poznání nižší.
- Naštvala Vás v minulosti stavební spořitelna, když Vám snížila úrok na stavebku? Vraťte jí to i s úroky – požádejte o úvěr ze **stavebního spoření**, jehož úročení nemůže být vyšší než 3 % nad sazbu z vkladu. Pokud Vám například spořitelna snížila úrok na 0,1 %, pak Vám musí půjčit za sazbu nejvýše 3,1 po celou dobu splatnosti úvěru. A to se vyplatí.
- Máte sjednanou hypotéku na výstavbu, ale nemůžete sehnat řemeslníka? Nevadí, vyčerpejte peníze z hypotéky v maximální možné míře a peníze si uložte na spoření – při hypoteční sazbě 2 % a spořicí úrokové sazbě 6 % tak z půjčeného milionu vyděláte 3 tisíce měsíčně. Řemeslník přijde později a dost možná udělá práci i levněji.
- **Refinancování hypotéky** během fixu – pokud jste si v nedávné době sjednali hypotéku nebo pokud Vás čeká refixace úrokové sazby, tak nepropadejte beznaději – je to možná zvláštní, ale již 3 roky platí možnost splatit úvěr na bydlení jiným úvěrem, přičemž sankce za opuštění stávající banky nesmí přesáhnout přibližně 1.000 korun.
- Slevy, kam jen oko dohlédne – na pokles cen akcií či dluhopisů se můžeme dívat jako na slevy. Nevíme, zda ceny budou ještě klesat, ale vždy je dobré **nakoupit levně** a draze prodat, přičemž většina nezkušených investorů to nevědomky dělá přesně opačně.

Ing. Štěpán Průcha, EFA, EEA (EFPA ESG Advisor)
finanční konzultant
776 578 372
Biskupská 8, 370 01 Č. Budějovice

zajímají Vás **zelené investice**?

Pak **čtěte** <http://www.ekonews.cz/firmy-z-oblasti-zelene-energetiky-ci-dopravy-jsou-obranou-pred-agresivitou-ruska-rika-expert-na-zelene-investice/>
nebo si **poslechněte** <https://www.youtube.com/watch?v=QsNoS23h4Bs>

www.zeleneinvestice.cz - investujte odpovědně a výnosně!

www.facebook.com/zeleneinvestice - děkujeme za LIKE 😊

www.linkedin.com/company/zelene-investice - připojte se

PS1: pro čtenáře, kteří dočetl až sem:

22. března 2021 jsem investičním klientům poslal níže uvedený email. Možná Vám jeho přečtení pomůže navodit lepší náladu vzpomínkou na dobu minulou.

Hezký den přeji,

pokud jste si před rokem přečetl/a email ode mě, tak jste měl/a šanci vydělat hodně peněz. Pokud jste email před rokem nečetl/a, tak to zkuste aspoň tentokrát 😊

Přesně před rokem jsem Vám a ostatním svým investičním klientům psal (viz příloha), že se znalostí historických dat je velmi vhodné nakupovat právě teď akcie (akciové fondy). Podívejme se na tento email bod po bodu:

- *při psaní emailu byl akciový index S&P 500 na hodnotě 2.289 bodů, vůbec nejnižší byl jen o několik hodin později, a to na hodnotě 2.192 (trefil jsem den nejnižší hodnoty, přesněji to už ani nešlo 😊)*
- *o rok později je index na hodnotě 3.940, tedy o 72 % výše. Námi nejčastěji využívané akciové fondy zhodnotily mezi 41 a 84 %, námi nejčastěji využívané zelené akciové fondy pak mezi 65 a 312 procenty. Ano, tři sta dvanáct procent za 1 rok.*
- *zavřít oči a nakupovat byla i v této krizi úspěšná strategie*
- *zdá se, že světová ekonomika měla opravdu zdravé základy a je to dobře vidět v zemích, které si s epidemií poradily lépe, než naše země*
- *svět se extrémně zadlužil a zadlužovat se bude dál*
- *objevují se obavy z možné vyšší inflace*
- *o zvyšování daní se již mluví nahlas (zejména prezident USA, ale i naše ministryně financí už mluví opatrně o „změnách v daních“).*

Dech beroucí zotavení na akciových trzích je za námi. Co bude dál – růst nebo pokles? Co bude za rok, si netroufnu říct. Investice na období delší než deset let se obvykle zhodnocují nejlépe v akciích a nemovitostech, tak to bylo a pravděpodobně i bude.

Co jsem si z krize odnesl, co jsme si všichni připomněli:

- *každá krize je jiná než předchozí*
- *je dobré kupovat, když „na ulici teče krev“*
- *nebaví nás tipovat, které akcie budou výnosnější.*

A jelikož jsem jako většina lidí líný a pohodlný, tak mě nebaví už ani tipovat, které podílové fondy budou mezi vítězi, viz rozptyl výnosů fondů uvedený výše. Jsem rád a jsem nadšen, že od loňského podzimu umíme našim klientům nabídnout investice do burzovně obchodovaných fondů (tzv. ETF), které historicky dosahují oproti běžným otevřeným podílovým fondům vyšších výnosů. Zároveň jsou ETF obvykle konstruovány jako pasivní fondy a například námi používané ETF odvozené od indexu S&P 500 dosáhly za poslední rok výnosů typicky mezi 68 a 71 %.

Sice nás nebaví vybírat jednotlivé akcie a už ani jednotlivé podílové fondy, nicméně do akciových portfolií klientů zařazujeme větší než rovnovážný podíl fondů investujících do zelených technologií – v oblasti energetiky, autoprůmyslu, odpadním nebo vodovodním hospodářství. Chcete se dozvědět více? Tak nás sledujte na sociálních sítích Facebook a LinkedIn!

PS2: Zde uvádím grafy vývoje cen několika surovin, plodin, měn a komodit – ne, ceny opravdu nerostou do nebes, potíž je jen s energiemi (Putinovi se fakt daří šroubovat ceny plynu a elektřiny občasným přiškrcováním plynových kohoutků).

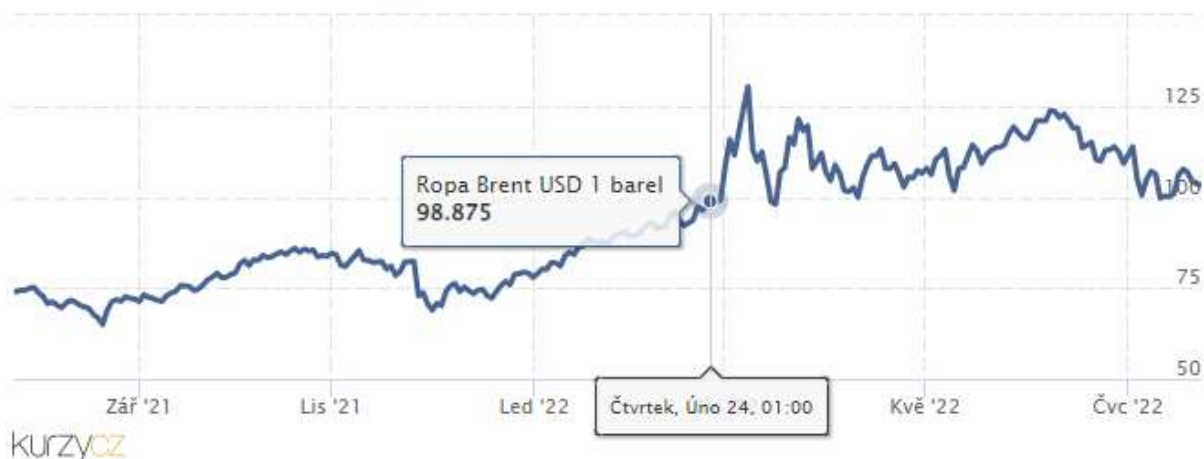

Ropa Brent USD 1 barel

Období 1m 3m 6m YTD **1r** All

Od Čvc 25, 2021 Do Čvc 25, 2022

Koruna, stejně jako jiné rizikové měny, na počátku války oslabila vůči euru, nyní je však koruna o poznání hodnotnější než před rokem (uměle?) Euro však oproti dolaru ztrácí, a tak proti dolaru ztrácí i koruna.

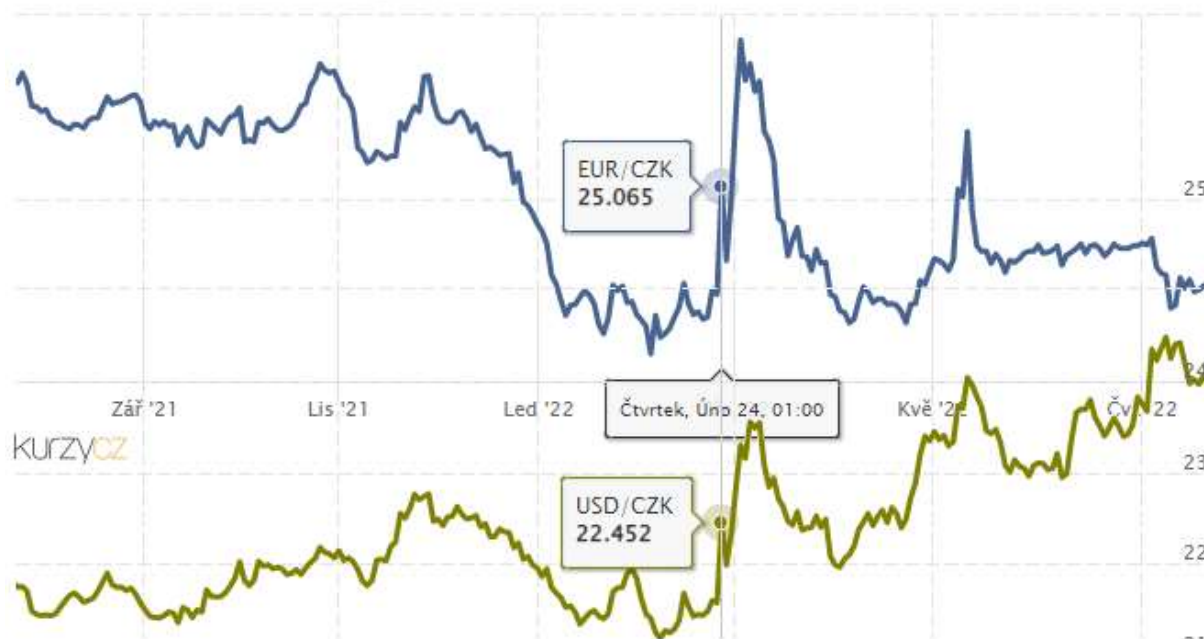
Graf EUR/CZK

Graf USD/CZK

Období 1m 3m 6m YTD **1r** All

Od Čvc 25, 2021 Do Čvc 25, 2022

Problém je s plynem a elektřinou – proč jste si ještě nepořídili fotovoltaickou elektrárnu či tepelné čerpadlo? Proč jste dům / byt nezateplili? Proč každý den pálíte benzín a naftu? Proč v ČR stále čekáme na stavbu takřka bájně nové jaderné elektrárny namísto toho, abychom stavěli levné fotovoltaické a větrné elektrárny teď?

